JAARVERSLAG 2005

Stedenband Tilburg-Matagalpa (SSTN)

Hermanamiento Tilburg-Matagalpa

Colofon

Dit is het inhoudelijk jaarverslag van de Stichting Samenwerking Tilburg Nicaragua. Het financieel jaarverslag kan worden opgevraagd op onderstaand adres.

Stedenband Tilburg-Matagalpa (SSTN)
Stationsstraat 39
5038 EC Tilburg
tel. 013 – 536 8706
sstn@hetnet.nl
www.tilburg-matagalpa.nl

Bestuur:

Frans Couwenberg (voorzitter)
Gé Mooren (vice-voorzitter)
Wil Boonman (secretaris)
Wim Lagemaat (penningmeester)
Wilma van Dongen (lid)
Frans van Hoek (lid)

Secretariaat:

Miranda van der Klaauw
Vera Mobers
Marian van Stiphout
Francine van Werde

Samenstelling jaarverslag:

Frans Couwenberg
Len Linthorst
Theo Smeele
Miranda van der Klaauw

Foto voorkant:

Miranda van der Klaauw

Vormgeving:

Francine van Werde

Tilburg, april 2006

Voorwoord

Voor u ligt het inhoudelijke jaarverslag 2005 van de Stedenband Tilburg-Matagalpa.
Het was een jaar waarin op alle fronten door de werknemers en vrijwilligers is gewerkt aan de handhaving en versterking van de band met tal van bewoners van onze zusterstad Matagalpa.

Middels onze acties in Tilburg, door mensen van de werkgroepen onderwijs, milieu, Mujeres en Salud, werd voorlichting gegeven aan vele Tilburgers over het wel en wee van de situatie van onze vrienden in Nicaragua.
Ons kwartaalblad de ¡Cómo No! kreeg een prachtige, nieuwe vorm. De inhoud was en bleef actueel en aantrekkelijk om te lezen.
Nieuwe contacten werden aangegaan. Nieuwe activiteiten werden geïnitieerd. Zo was er gedurende enkele maanden een intensief contact met studievereniging Top Down van de UvT, wat resulteerde in een substantiële ondersteuning van de relatie tussen AOb en Anden.
De werkgroep Salud is hard bezig om het netwerk zowel hier in Nederland als in Matagalpa uit te breiden. In mei van 2005 bezocht een groep van achttien SSTN-ers Matagalpa.
Een divers gezelschap bestaande uit vrijwilligers uit de werkgroepen onderwijs en Salud.
Ook vier bestuursleden bezochten Matagalpa.
Het werd voor allen een onvergetelijke ervaring, waarbij de ontvangst door onze Matagalpese vrienden hartverwarmend was.
Voor een drietal kunstenaars uit de groep was deze reis ondermeer de aanleiding om hun werk in het najaar te exposeren. Martje, Wilna en Jan richtten in galerie HeuvelArt een tentoonstelling in van hun eigen, op ervaringen in Nicaragua gebaseerde, kunstwerken, gekoppeld aan etsen van Danilo Rivero, een bevriende kunstschilder uit Matagalpa.

Al met al een bruisend jaar, waarover de diverse werkgroepen u in dit jaarverslag berichten.
Ik wens u veel leesplezier en inspiratie.

Frans Couwenberg,
voorzitter

Onderwijs

Scholenbanden

Het afgelopen jaar stond voor een belangrijk gedeelte in het teken van het bezoek aan onze zusterscholen in Matagalpa en omgeving. Een intensieve voorbereiding vanaf oktober 2004 tot aan de dag van het vertrek stond garant voor een fantastische ervaring voor de deelnemers.
Van de scholen De Sporckt, De Hondsberg, Panta Rhei en Sbo Hoogvenne gingen in totaal elf leerkrachten mee op werkbezoek.
Enkele bestuursleden (Gé Mooren, Wil Boonman en Frans van Hoek) en enkele zussen en een echtgenote van genoemde leerkrachten completeren de groep reizigers. In Matagalpa sloten, na enige omzwervingen in Costa Rica, Harri en Carla Aarts zich aan. Harri, Carla en Adje van Hirtum hielden zich speciaal bezig met activiteiten voor de werkgroep Salud van de Stedenband. Doel van het bezoek was een (hernieuwde) kennismaking met Matagalpa en de zusterscholen. We wilden ook met eigen ogen zien wat er van onze ondersteuning terecht is gekomen. Daarnaast wilden we aan de kinderen van onze zusterscholen laten zien welke feesten voor kinderen in Nederland van belang zijn. Kortom voor de geplande 2 weken volop activiteiten en een fors programma van bezoeken, welkoms- en afscheidsbijeenkomsten. De leerkrachten van de scholen bezochten meerdere malen hun eigen 'zusterschool' en kregen een beter inzicht in de wijze waarop er in Matagalpa onderwijs wordt gegeven. Ook kregen ze zicht op de problemen waar onze vrienden in Matagalpa mee te maken hebben. De contacten met de school in Esquipulas werden door de mensen van De hondsberg gedurende een driedaagse bezoek verstevigd. Gé knoopte voor zijn 'nieuwe' scholen in Den Bosch en Kruisstraat (bij Rosmalen) contacten aan met scholen in Matagalpa en El Palacio.
Een zeer waardevolle uitbreiding van het aantal scholen die vanuit Nederland een scholenband hebben met Matagalpese basisscholen. De ervaringen van de deelnemers waren vrijwel allemaal erg positief.
De scholenband blijft sterk leven, getuige ook het groot aantal deelnemers en belangstellende thuisblijvers die ons via het weblog konden volgen. Ook dit jaar weer werd in het voorjaar een educatief project samengesteld. Het thema 'Smullen in Matagalpa' gaf veel informatie over het eten in Nicaragua.
Zowel voor onderbouw als voor bovenbouw van het basisonderwijs was er zeer aantrekkelijk materiaal. Het werd dan ook met veel plezier door kinderen en leerkrachten op onze scholen behandeld.

Foto: Gé Mooren

Met moderne leermiddelen zoals een power point presentatie kregen kinderen goed inzicht in de overeenkomsten en verschillen in eetgewoontes tussen Nicaragua en Nederland. Kinderen van onze scholen correspondeerden ook dit jaar weer met hun vriendjes op de scholen in Matagalpa.
Daarnaast waren er op de scholen weer tal van sponsoractiviteiten. Verkoop van zelfgemaakte spulletjes, een feestavond, een sponsorloop. Elk kind van elke scholenbandschool zette haar of zijn beste beentje voor.

Het resultaat mag er dan ook weer zijn.
In totaal kan zo'n 30.000 euro besteed gaan worden in Matagalpa (dit is inclusief de verdubbeling van het ministerie).
Bij het Comité Mano Vuelta zijn de aanvragen voor ondersteuning in behandeling.
Daarbij zijn de gebruikelijke aanvragen zoals didactische materiaal, herstel en bouw van lokalen, materiaal voor de leerlingen etc.
Het contact met de school voor dove kinderen in Vught resulteerde in een actieweek, waarbij voor Asociación de Sordos de Matagalpa, de organisatie die de belangen behartigt van dove kinderen en hun ouders in Matagalpa door de kinderen een bedrag van ongeveer 800 euro bijeengebracht werd. Tijdens het werkbezoek werd dit geld overhandigd aan Marcia en Luis, de kartrekkers in Matagalpa.
In het najaar werd er voor het beurzenproject een sponsorloop georganiseerd door studievereniging TOP DOWN van de Universiteit van Tilburg op basisschool de Vuurvogel. Leden van de onderwijsgroep stelden hun kennis en materiaal ter beschikking van de Vuurvogel en gaven gastlessen over Matagalpa. Wellicht is er via deze school een uitbreiding van de scholenband mogelijk.

In november werd de onderwijsgroep door het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland Nicaragua (LBSNN) gevraagd om de ins and outs van een scholenband aan een breder publiek te presenteren. Onder de titel 'De effectieve scholenband' werd er uitleg gegeven over de ervaringen die er sinds 1988 al binnen de SSTN aanwezig zijn met betrekking tot scholenbanden. Een zinvolle avond, waarbij men vol lof was over datgene wat er in Tilburg bereikt is en wat er aan bruikbaar materiaal voorhanden is…

AOb

Binnen het onderwijsveld gaan de contacten tussen de Algemene Onderwijsbond (AOb) en onderwijsvakbond ANDEN in Matagalpa ook al jaren mee. Een trouwe groep donateurs maakt maande-lijks een bedrag over ten behoeve van het beurzenproject, zodat collega's in Matagalpa hun opleiding kunnen afmaken en gediplomeerd voor de klas kunnen staan.
Dit levert jaarlijks (inclusief verdubbeling) ongeveer 8.000 euro op. Daarbij kwam dit keer een extra bedrag via de actie van de jubilerende studievereniging TOP DOWN.
Zij organiseerden een sponsorloop in samenwerking met basisschool de Vuurvogel, verkochten dagboekjes van de studenten in Matagalpa en brachten honderden Nicaraguaanse hapjes aan de man en vrouw op het terrein van de Universiteit van Tilburg.

De donateurs ontvingen in 2005 eenmaal de nieuwsbrief Het Steentje.
Contactpersoon Wil Boonman zorgde voor het aanhalen van de contacten in Matagalpa als deelnemer van de onderwijsreis en maakte ook kennis met de landelijke vertegenwoordigers van ANDEN.
Dat sloot mooi aan bij de hernieuwde belangstelling van het landelijke kantoor in Nederland voor het project in Matagalpa.
Diverse landen worden door de AOb ondersteund om schooluitval terug te dringen en kinderen op school te krijgen en te houden.
Dit is ook de strategie van het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland Nicaragua (LBSNN), waar Tilburg bij is aangesloten.
De gezamenlijke inspanningen zullen hopelijk leiden tot een forse verbetering van de onderwijssituatie in Matagalpa.

Foto: Gé Mooren

Edismat

De opleiding voor jongeren bij Edismat in Matagalpa is inmiddels stevig verankerd in dit gemeentelijke bedrijf. Het ROC Midden Brabant en de Stedenband hebben nauwelijks nog bemoeienis met de gang van zaken. Uit de voor Edismat gereserveerde gelden ontvangt het bedrijf nu jaarlijks een gift van ongeveer 3.000 euro als bijdrage in de kosten.
Met dit geld worden achttien jongeren in vier werkplaatsen in staat gesteld in een jaar hun vakdiploma te halen.

Vrouwen

Precies tien jaar geleden vond in Beijing de Wereldvrouwenconferentie plaats.
Het was dus logisch dat 2005 het jaar werd van terugkijken naar de resultaten wereldwijd op het gebied van vrouwenemancipatie.
Zowel nationaal als internationaal werden de uitkomsten en resultaten bestudeerd, zowel op regeringsniveau als binnen het vrouwenwerk. Zo ook in Nederland.
In januari 2005 hebben wij met de Mujeres deelgenomen aan een grote landelijke manifestatie in Utrecht, een studiedag waar de uitkomsten en resultaten van het emancipatiebeleid besproken werden.
Deze buitengewoon inspirerende studiedag waar zo'n 400 vrouwen aan deelnamen zette meteen de toon voor het jaar 2005:
'Er is nog veel werk te doen!'
De werkgroep Mujeres bestaat zo lang als de Stedenband zelf en telt momenteel zeven vrouwen die samen zo'n 300 uur besteden aan de diverse activiteiten.

Casa Materna

De actie 'Adopteer een Kraambed' is de doorlopende activiteit die nog steeds van grote betekenis is voor het draaiend houden van het Casa Materna en de belangrijkste activiteit van de Mujeres. Andere fondsen voor het Casa Materna komen uit Amerika en Spanje. Inzamelen van geld voor en informatie geven over het Casa Materna gaan hand in hand. In het Casa Materna komen vrouwen bevallen met een zwangerschapsrisico. De vrouwen zijn afkomstig uit de regio Matagalpa en worden door vroedvrouwen doorverwezen naar het Casa Materna. Via onze contacten met de leiding van het Casa Materna proberen wij al enige tijd om samen met de vrouwen daar te kijken naar het verwerven van eigen inkomsten.
Daar lijkt nu enig schot in te komen.
Bovenop de garage van het Casa Materna wordt momenteel een verdieping gebouwd die te zijner tijd gebruikt kan worden voor het geven van cursussen en trainingen. De bouw van de ruimte wordt voor een belangrijk deel gefinancierd door een Amerikaanse en voor een klein deel door onze organisatie.
Huur en verhuur van de ruimte moet straks een deel eigen inkomsten opleveren.
Een goed initiatief waar wij blij mee zijn.
Eind 2005 is de reorganisatie van Thebe Kraamhotel De Meiboom voltooid en konden de contacten met de Mujeres weer opgenomen en versterkt worden.
De door ons verzamelde inkomsten voor het Casa Materna waren in het afgelopen jaar (inclusief verdubbeling) ongeveer 6.000 euro. Begunstigers van en geïnteresseerden in het Casa Materna worden op de hoogte gehouden middels een Nieuwsbrief die wij twee keer per jaar laten verschijnen.
Deze Nieuwsbrief heeft een oplage van 150 exemplaren.

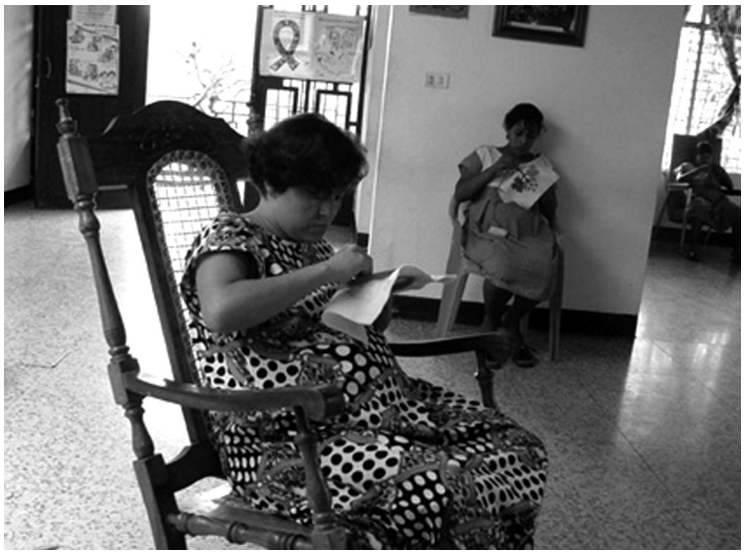

Foto: Theo Hol

Fototentoonstelling

Eind 2003 is deze bijzondere fototentoonstelling gelanceerd met geld van de NCDO in het kader van de millenniumdoelstelling 'Het niveau van moedersterfte is in 2015 in elk ontwikkelingsland teruggedrongen met driekwart ten opzichte van 1990'. Het is een doorlopend project welk wij nog steeds als succesvol beschouwen. De tentoonstelling is gemakkelijk uit te lenen en op te hangen. Ook in 2005 is de tentoonstelling regelmatig uitgeleend. Uiteraard ging actieve werving van ons hieraan vooraf.

8 Maart

Na de flitsende start in de maand januari waarin de landelijke manifestatie plaats vond, kreeg de Internationale Vrouwendag een extra accent. De inbreng van de Mujeres was onze deelname aan de Tilburgse viering van deze multiculturele feestdag onder het motto:

‘Wereldvrouw; gelijkheid wereldwijd’.
Zaal 16 bleek uiteindelijk te klein voor de overweldigende belangstelling van de Tilburgse vrouwen. Er was een aantrekkelijk, samen hangend en elkaar versterkend activiteiten-programma, waarin aandacht voor de vrouwen in Matagalpa niet ontbrak. De werkgroep had ter gelegenheid van deze dag voor de tweede keer een aantal gedichten gebundeld in een klein fraai boekje. De gedichten, gemaakt door vrouwen in Nicaragua, hebben wij gedurende de dag voorgelezen in het Spaans en het Nederlands. Het poëzieboekje hebben wij in de verkoop genomen.
De inkomsten ervan zijn voor het Casa Materna.

Sporten voor Matagalpa

In samenwerking met de Vrouwensportschool Kwidam organiseren de Mujeres een keer per jaar een sportmarathon. Ten behoeve van dit sportproject kunnen studenten in Matagalpa via een verkorte opleiding worden opgeleid tot sportleraar. Op 17 april opende Kwidam voor de derde keer haar deuren en zorgde voor een ruim aanbod aan activiteiten en docenten. Het werd een feestelijke, sportieve dag die 800 euro opleverde voor het project.

Milieu

Over milieuproblematiek van ver weg. Sinds 1995 ondersteunt de Milieuwerkgroep de Movimiento Comunal Nicaragüense (MCN) in Matagalpa bij het project ´Bescherming van de natuur van de stad Matagalpa´. In het project werd gewerkt aan het opzetten en onderhouden van boomkwekerijen, het aanplanten van bomen in de wijken, het herbebossen van de heuvels en het bouwen van houtbesparende oventjes.
Daarnaast was er een kredietfonds voor petroleumfornuizen en gasfornuizen.
Ook werd er natuureducatie gegeven aan volwassenen en trokken jongeren er wekelijks op uit om onder begeleiding op geselecteerde plaatsen in de omgeving jonge boompjes te planten. Deze jeugdbrigade bestaat uit circa veertig zeer enthousiaste jongeren uit diverse wijken van Matagalpa.
De werkgroep heeft zich dit jaar minder gericht op fondsenwerving. Wel op het oriënteren op nieuw te ondersteunen projecten in Matagalpa en bewustwordingsactiviteiten met betrekking tot de milieuproblematiek dicht bij huis.

Boomfeestdag

De milieugroep zorgde voor een mooi lespakket over Bomen en Dieren en was aanwezig bij de viering van de Boomfeestdag die de gemeente Tilburg jaarlijks organiseert.

Vuelta a Matagalpa, het eerste lustrum

Ook in 2005 is de tocht weer door Ton Vermunt in elkaar gezet, en voor een ieder beschikbaar gesteld door de milieu-werkgroep. De zonnige 18e september was een mooie gelegenheid om de fiets te pakken en het milieu meer dan lippendienst te bewijzen.
Een lange tocht, bijna 50 kilometer, ditmaal westwaarts. Startpunt wederom het Café (met) de 7 geitjes. Van Tilburg naar Dongen, uiteraard met de Dongezone voor de boeg. Door naar Raamsdonk (met de Lambertus-kerk als hoogtepunt), Waspik en via Huis ter Heijde weer terug naar Tilburg. Eindpunt lag bij Café Schalken, in het noorden van Til-burg, bijna buiten de stadsgrens… De tocht werd daar traditioneel afgesloten: nica-hap-jes en de beruchte Vuelta-Kwizt. En laten er dan ook nog deelnemers zijn die al fietsend stil zijn blijven staan bij het milieu hier en daar...

Foto: Francine van Werde

Boekenmarkt

Om de Vuelta en andere milieuzaken financieel mogelijk te maken stond de Milieuwerkgroep deze zomer tijdens 'Boeken rond het paleis' zowel boeken te verkopen als info te verstrekken aan geïnteresseerde Tilburgers. De opbrengst was voldoende om de begroting van de Vuelta rond te krijgen en ook nog iets voor het project over te houden.

Foto: Harri Aarts

Toekomst

De Milieuwerkgroep zal zich in 2006 gaan beraden op het te steunen milieuproject in Matagalpa. Verder willen we als werkgroep naast de jaarlijks terugkerende activiteiten ook aandacht besteden aan de uitwisseling van ervaring en informatie met andere stedenbanden uit zowel binnen- als buitenland. Tevens blijft het verder uitbouwen van contacten in de sociaal-maatschappelijke en culturele sector van Tilburg op de agenda staan.

Gezondheid

De gezondheidsgroep Salud heeft het afgelopen jaar veel werk verzet. Er is besloten om onze steun voor langere tijd te concentreren op drie verschillende projecten:
de Dovenvereniging, een organisatie die voorlichting geeft over borst- en baarmoederhalskanker en een groep familieleden van mensen met psychische problemen.

Dit laatste project springt het meest in het oog, omdat het een vervolg is op het onderzoek van psychiatrisch verpleegkundige en antropoloog Rimke van der Geest.
Zij heeft een aantal maanden in Matagalpa gewerkt aan het samenbrengen van familieleden van mensen met psychische problemen (met name schizofrenie).
Er is een enorm gebrek aan informatie en kennis over dergelijke ziekten. Bovendien kampt men met taboes en vooroordelen.
Nu al is gebleken hoe belangrijk lotgenotencontact is. Er is een begin gemaakt met het afleggen van huisbezoeken en het organiseren van bijeenkomsten en workshops.
En zij hebben gemerkt dat de bekendheid en de waardering voor hun initiatief snel toeneemt.
De verwachting is dan ook dat deze vereniging de komende jaren een stevige basis in het Matagalpese zal krijgen en dat wij dat vanuit Tilburg zullen blijven ondersteunen, onder andere samen met de Regionale Instelling voor Beschermd Wonen (RIBW).
De Salud-groep is verder gegaan met het opbouwen van een netwerk in de Tilburgse zorgsector en organiseerde voor de derde keer de rozenactie tijdens de Tilburg Ten Miles. Via deze actie en een aantal giften kwam (inclusief verdubbeling) ongeveer 6.000 euro beschikbaar voor de projecten.

Foto: Rimke van der Geest

Diversen

De Stedenband Tilburg-Matagalpa was behalve via de hiervoor beschreven werkgroepen ook op een aantal andere terreinen actief.

Er werd deelgenomen aan **Via del Mondo**, waar wij samen met andere stedenbanden een Doolhof met vragen en opdrachten presenteerden.

Foto: Miranda van der Klaauw

Ook waren wij present op **Tilburg Plaza**, tijdens het slotweekend van Festival Mundial. Daar kon men in hetzelfde Doolhof via een foto de groeten doen uit een land naar keuze.

Ons informatieblad de **¡Cómo No!** Verscheen drie keer in een oplage van 800 (een nummer was een dubbelnummer)

De website werd goed bezocht; het aantal bezoekers steeg met zo'n 50% procent ten opzichte van vorig jaar.

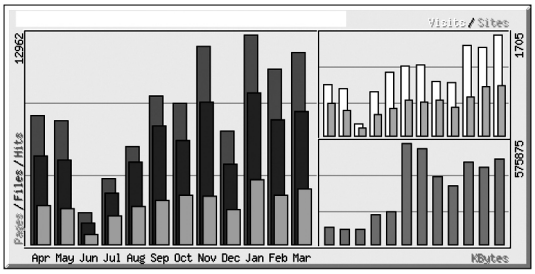

Galerie HeuvelArt in Oisterwijk organiseerde in oktober een **expositie** van werken van Brabantse en Nicaraguaanse kunstenaars. Een aantal van hen had zich laten inspireren door kindertekeningen die docenten van de onderwijsreis mee terug hadden genomen. Verkoop van de werken bracht ongeveer 1.500 euro op. Dit geld wordt verdubbeld en is bestemd voor projecten in Matagalpa. Daarnaast ontvingen de Nicaraguaanse kunstenaars de opbrengst van de verkoop van hun eigen werken.

De Stedenband en de gemeente Tilburg namen deel aan een **werkbezoek** dat het Landelijk Beraad Stedenbanden Nederland Nicaragua (LBSNN) organiseerde om het startsein te geven van het Landenprogramma dat alle stedenbanden gezamenlijk uitvoeren. Nicaraguaanse gemeenten en maatschappelijke organisaties worden ondersteund, zodat zij de taken die zij hebben beter kunnen uitvoeren. Het gaat om strategische planning, kadaster, onderwijs, volkshuisvesting en capaciteitsopbouw. Ambtenaren vanuit een aantal steden doen mee aan expertpools waarop de adviseurs die de Nicaraguaanse gemeenten bijstaan een beroep kunnen doen. Tilburg is betrokken bij de expertpool onderwijs. Tevens is een beleidsmedewerker van TBV Wonen toegetreden tot de expertpool volkshuisvesting.

Foto: Miranda van der Klaauw

De Stedenband heeft besloten een aanvraag voor een **koffieproject** via de koffiecoöperatie Cecocafen te honoreren.
Kleine koffieboeren kunnen via deze coöperatie geld lenen om investeringen te kunnen doen ter verhoging van hun productie.

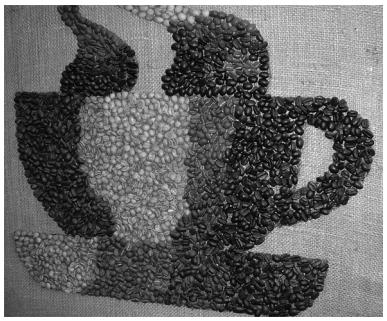

Foto: Miranda van der Klaauw